

Offentlige digitaliserings- tiltag 2019

IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit Overblik"

Offentligt kontaktregister og "Mit overblik"

Resume

Ministeriet for offentlig innovation annoncerede tilbage i oktober 2018, at de i begyndelsen af 2019 vil fremsætte et lovforslag om et offentligt kontaktregister. Formålet er at etablere et offentligt kontaktregister med kontaktoplysninger på borgere i form af telefonnumre og mail-adresser.

Ligeledes i efteråret 2018 annoncerede regeringen, at de frem mod 2024 vil lave et såkaldt "Mit overblik". Via "Mit overblik" vil regeringen sørge for, at borgerne får et bedre digitalt overblik over egne forhold og igangværende sager, herunder overblik over tildelte ydelser, igangværende sager, digital post, frister og relevante oplysninger om borgeren, hos offentlige myndigheder. Indblikket skal styrkes markant i tæt samarbejde med kommuner og regioner, så den enkelte borger nemt kan følge med ét sted.

Resultater og anbefalinger

IDA har bedt sine it-professionelle medlemmer om deres faglige holdning og viden i forhold til de to ovennævnte offentlige digitaliseringstiltag.

Ca. halvdelen af IDAs it-professionelle er skeptiske overfor et offentligt centralt kontaktregister og 63 pct. angiver, at det vil gøre dem påpasselig med, hvilke oplysninger de udleverer til offentlige myndigheder, fordi de kan ikke regne med, hvad de bruger dem til. Etableres det dog alligevel, giver de nogle klare anbefalinger til dets opsætning, herunder blandt andet at:

- Det skal være muligt for borgeren at fravælge at være registreret i kontaktregistret.
- Det skal være muligt for borgeren selv at bestemme, hvilke myndigheder der må få indsigt i oplysningerne i kontaktregistret.

I lighed med etableringen af et offentligt kontaktregister stiller IDAs it-professionelle betingelser til udarbejdelsen "Mit overblik". Og det er afgørende, at det skal være til gavn for borgeren og ikke være en overvågnings- og datasammenkøringsplatform. De it-professionelle mener blandt andet følgende:

- 91 pct. er helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" skal udvikles sådan, at borgeren kan se, hvem og hvornår nogen har kigget på/brugt deres data.
- 75 pct. er helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" er en god ide, såfremt overblikket alene er borgerens eget og ikke kan tilgås af diverse myndigheder.

Metode

Undersøgelsen er gennemført blandt alle erhvervsaktive medlemmer af IDAs fagtekniske selskab IDA IT. 4.395 medlemmer af IDA IT blev inviteret til at deltage i undersøgelsen. Heraf har 672 svaret helt eller delvist på spørgeskemaet; svarende til en svarprocent på 15,3 pct. Undersøgelsen er foretaget i perioden 1. til den 14. november 2018.

Indhold

Offentligt kontaktregister og "Mit overblik"	2
Resume	2
Et offentligt centralt kontaktregister	4
"Mit overblik"	6
Repræsentativitet	7

Et offentligt centralt kontaktregister

Ministeriet for Offentlig Innovation fremsætter som sagt i februar 2019 et lovforslag, der behandler etablering af et offentligt kontaktregister. Lovforslaget skal sikre hjemmel til at indsamle, vedligeholde og anvende kontaktoplysninger. Kontaktoplysningerne skal bruges af de offentlige myndigheder til at påminde borgere om eksempelvis aftaler og tidsfrister samt til kontakt typisk i forbindelse med et konkret sagsforløb. Offentlig Digital Post - eller e-Boks - har borgernes cpr-numre, og dermed kobles mailadresser og mobilnumre sammen med dem.

Lovforslaget har den konsekvens, at selv om du var i den tro, at du kun gav dine oplysninger til e-Boks, så vil myndighederne fremover kunne indsamle dem, idet de inden længe vil blive overført til en ny central database. Dermed får en række offentlige myndigheder mulighed for at få fat på dig, selv om du ikke har ønsket at dele oplysningerne med dem.

47 procent: En dårlig ide.

IDA har spurgt sine it-professionelle medlemmer forholde sig til, hvad de måtte mene om et offentligt centralt kontaktregister. I tabel 1 ses det, at 47 pct. mener, at det er en dårlig ide, mens 37 pct. mener, det er en god ide. I det følgende får vi yderligere indsigter i, hvorfor de it-professionelle både er bekymret og begejstret.

Tabel 1. Hvad mener du om et offentligt kontaktregister, som det er beskrevet ovenfor?

	Antal	Procent
Lovforslaget om et offentligt kontaktregister er en dårlig ide	207	47 %
Lovforslaget om et offentligt kontaktregister er en god ide	161	37 %
Ved ikke	70	16 %
Total	438	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliserings tiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit overblik"

Årsager til begejstring

Jf. tabel 2, erklærer 57 pct. af IDAs it-professionelle sig helt eller delvist enig i, at et offentligt kontaktregister er en god ide, såfremt borgerne selv afleverer de oplysninger, som skal være med i det. Og 45 pct. er helt eller delvist enig i, at et offentligt kontaktregister er en god ide, fordi borgeren slipper for at skulle oplyse sit telefonnummer og mailadresse til flere forskellige myndigheder, hver gang de er i kontakt med dem. I stedet vil de kunne nøjes med at gøre det én gang.

Årsager til bekymring

Ligeledes fremgår det af tabel 2, at 61 pct. af IDAs it-professionelle er helt eller delvist enig i, at et offentligt kontaktregister er i strid med GDPR, idet det bryder med princippet om, at oplysninger indsamlet til ét formål, ikke kan bruges til andre formål. 63 pct. angiver at være helt eller delvist enig i påstanden om, at et offentligt kontaktregister vil gøre dem påpasselig med, hvilke oplysninger de udleverer til offentlige myndigheder, fordi de kan ikke regne med, hvad de bruger dem til. Og 40 pct. erklærer sig helt eller delvis uenig i, at kontaktregisteret er en god ide, fordi borgeren slipper for at skulle oplyse sit telefonnummer og mailadresse til flere forskellige myndigheder.

Tabel 2. Hvor enig er du i følgende udsagn? Pct.

	Helt uenig	Delvis uenig	Hverken eller	Delvis enig	Helt enig	Ved ikke	I alt
Et offentlige kontaktregister er en god ide, hvis borgerne selv afleverer de oplysninger, som skal være med i det.	10 %	11 %	14 %	25 %	32 %	8 %	100 %
Et offentligt kontaktregister som beskrevet ovenfor er i strid med GDPR, idet det bryder med princippet om, at oplysninger indsamlet til ét formål, ikke kan bruges til andre formål.	4 %	7 %	7 %	18 %	43 %	20 %	100 %
Et offentligt kontaktregister som beskrevet ovenfor vil gøre mig påpasselig med, hvilke oplysninger jeg udleverer til offentlige myndigheder, for jeg kan ikke regne med, hvad de bruger dem til	7 %	11 %	12 %	22 %	41 %	8 %	100 %
Et offentligt kontaktregister som beskrevet ovenfor er en god ide, fordi jeg slipper for at skulle oplyse mit telefonnummer og min mail-adresse til flere forskellige myndigheder, hver gang jeg er i kontakt med dem. Jeg kan nøjes med at gøre det én gang	22 %	18 %	9 %	16 %	29 %	6 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit overblik"

Note: n = 438

Flest it-professionelle er altså imod, men når det er sagt, mener en betydelig andel også, at et centralt kontaktregister kunne have et potentiale. Forbeholdet mod registret kan skyldes den på nuværende tidspunkt begrænsede information om den konkrete udformning og opsætning heraf.

IDAs it-professionelle går generelt meget op i privacy, it-sikkerhed og transparens, hvorfor de som oftest sætter dette som forudsætning, før de kan tage stilling til, om noget er en god eller en dårlig ide. Forventeligt af samme årsag er 72 pct. helt eller delvist enig i, at det skal være muligt for borgeren at fravælge at være i registret. Og 69 pct. erklærer sig helt eller delvist i, at det skal være muligt for borgeren selv at bestemme, hvilke myndigheder der må få indsig i oplysningerne i kontaktregistret (tabel 3).

Der er altså en vis skepsis blandt IDAs it-professionelle i forhold til et offentligt centralt kontaktregister. Etableres det dog alligevel, giver de nogle klare anbefalinger til dets opsætning, herunder blandt andet at:

- Det skal være muligt for borgeren at fravælge at være registreret i kontaktregistret.
- Det skal være muligt for borgeren selv at bestemme, hvilke myndigheder der må få indsig i oplysningerne i kontaktregistret.

Tabel 3. Hvor enig er du i følgende udsagn? Pct.

	Helt uenig	Delvis uenig	Hverken eller	Delvis enig	Helt enig	Ved ikke	I alt
Det skal være muligt for borgeren at fravælge at være registreret i kontaktregistret	7 %	9 %	7 %	11 %	61 %	5 %	100 %
Det skal være muligt for borgeren selv at bestemme, hvilke myndigheder der må få indsigt i oplysningerne i kontaktregistret	7 %	11 %	8 %	12 %	57 %	5 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit overblik"
 Note: n = 438

"Mit overblik"

"Mit overblik" lyder umiddelbart som et tiltag, som IDAs it-professionelle vil værdsætte. Tilbage i 2014 svarede 60 pct. af IDAs it-professionelle nemlig, at den væsentligste indsats i forbindelse med den dengang kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi burde være etablering af en *"Transparenslog: Hvem har kigget på mine data på tværs af alle systemer"*¹. Af samme årsag er det heller ikke overraskende, at flertallet (57 pct.) i nærværende undersøgelse erklærer sig helt eller delvist uenig i påstanden om, at "Mit overblik" er en dårlig ide uanset, hvordan det udformes, jf. tabel 4.

I lighed med etableringen af et offentligt kontaktregister stiller IDAs it-professionelle betingelser til udarbejdelsen "Mit overblik", såfremt det skal være til gavn for borgeren og ikke være en overvågnings- og datasammenkøringsplatform. De it-professionelles holdning og betingelser hertil fremgår af tabel 4, og heri ses det blandt andet at:

- 91 pct. af IDAs it-professionelle er helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" skal udvikles sådan, at borgeren kan se, hvem og hvornår nogen har kigget på/brugt deres data.
- 75 pct. er helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" er en god ide, såfremt overblikket alene er borgerens eget og ikke kan tilgås af diverse myndigheder.
- 69 pct. er helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" er en god ide, såfremt data trækkes fra forskellige databaser og ikke samles i en stor.
- 61 pct. er helt eller delvist enig i, at "Mit Overblik" vil være med til at skabe mere transparens.
- 49 pct. helt eller delvist enig i, at "Mit overblik" vil gøre mig påpasselig med, hvilke oplysninger jeg udleverer til offentlige myndigheder.

¹ IDA Analyse (2014): Offentlig digitalisering – en vurdering af den offentlige digitaliseringsstrategi fra it-professionelle

Tabel 4. Hvor enig er du i følgende udsagn? Pct.

	Helt uenig	Uenig	Hverken eller	Delvis enig	Helt enig	Ved ikke	I alt
"Mit overblik" er en god ide, så fremt data trækkes fra forskellige databaser og ikke samles i en stor	6 %	5 %	14 %	33 %	36 %	6 %	100 %
"Mit overblik" er en god ide, så fremt overblikket alene er mit og ikke kan tilgås af diverse myndigheder	4 %	7 %	9 %	26 %	49 %	6 %	100 %
"Mit overblik" er en dårlig ide uanset, hvordan det udformes	19 %	38 %	18 %	8 %	9 %	8 %	100 %
"Mit overblik" vil gøre mig påpasselig med, hvilke oplysninger jeg udleverer til offentlige myndigheder	9 %	15 %	21 %	23 %	26 %	6 %	100 %
Mit overblik vil være med til at skabe mere transparens	6 %	6 %	18 %	32 %	29 %	9 %	100 %
Mit overblik skal udvikles sådan, at jeg kan se, hvem der har kigget/brugt mine data og hvornår nogen har kigget på mine data	1 %	0 %	3 %	13 %	78 %	5 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit overblik"

Note: n = 438

Repræsentativitet

Tabel 5. Køn (pct.)

	Medlemmer af IDA IT	Respondenter
Mand	90 %	92 %
Kvinde	10 %	8 %
Total	100 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontaktregister og etableringen af "Mit overblik"

Tabel 6. Alder (pct.)

	Medlemmer af IDA IT	Respondenter
Under 25 år	0 %	0 %
25-29 år	9 %	7 %
30-34 år	6 %	6 %
35-39 år	10 %	13 %
40-44 år	11 %	10 %
45-49 år	15 %	13 %
50-54 år	20 %	21 %
55-59 år	16 %	16 %
60-64 år	10 %	10 %

65 år eller ældre	3 %	4 %
Total	100 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontakregister og etableringen af "Mit overblik"

Tabel 7. Ledelse (pct.)

	Medlemmer af IDA IT	Respondenter
Intet ledelsesansvar	72 %	73 %
Leder af ledere	2 %	2 %
Leder af medarbejdere	9 %	8 %
Projektleder	8 %	9 %
selvstændig	6 %	6 %
Topchef	2 %	2 %
Total	100 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontakregister og etableringen af "Mit overblik"

Tabel 8. Arbejdssektor (pct.)

	Medlemmer af IDA IT	Respondenter
Kommune	2 %	2 %
Privat	84 %	80 %
Region	2 %	3 %
Stat	12 %	15 %
Total	100 %	100 %

Kilde: IDA Analyse (2019): Offentlige digitaliseringstiltag – IDAs it-professionelles holdning til et offentligt kontakregister og etableringen af "Mit overblik"